ธนาคารแห่งประเทศไทย

2 ตุลาคม 2562

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ธปท.ฝนส.(23)ว. 1348 /2562 เรื่อง ซักซ้อมความเข้าใจหลักเกณฑ์และแนวนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

ในช่วงที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้รับข้อหารือทั้งจากผู้ประกอบการและสถาบันการเงิน (สง.) เกี่ยวกับแนวนโยบายของ ธปท. ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการจัดชั้นหนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตลอดจนพิจารณาให้สินเชื่อใหม่แก่ลูกหนี้ที่ยังอยู่ในวิสัยที่จะสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างที่สถานการณ์ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความไม่แน่นอน เช่น สงครามการค้าโลก ที่อาจมีผลต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการเป็นการชั่วคราว โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ต้องปรับตัวรับกับภาวะความผันผวนดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ สง. ติดตามดูแลลูกหนี้อย่างใกล้ชิดและดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ที่มีศักยภาพในการพลิกฟื้นธุรกิจได้อย่างทันท่วงที ธปท. ขอเรียน ดังนี้

1. ขอความร่วมมือ สง. เร่งติดตามดูแลลูกหนี้โดยเร็วและดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตั้งแต่ลูกหนี้เริ่มมีสัญญาณของการมีปัญหาในการชำระหนี้ แต่ยังมีโอกาสที่จะบริหารจัดการกระแสเงินสดในการชำระหนี้ของตนได้ ภายหลังได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว

2. ขอซักซ้อมความเข้าใจในหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง[1] ที่อาจมีประเด็นการตีความที่แตกต่างกันและเป็นอุปสรรคต่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ดังต่อไปนี้

2.1 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (Non-NPL)

ธปท. ขอเรียนว่าการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะเชิงป้องกัน (pre-emptive) ซึ่ง สง. ไม่มีส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าว เช่น การขยายระยะเวลาการชำระหนี้หรือการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้กับลูกหนี้ที่ไม่ต่ำกว่าอัตราตลาด ไม่ถือว่าเข้าลักษณะเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (Troubled debt restructuring: TDR)

นอกจากนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่จัดอยู่ในชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) ตามนิยามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (TFRS 9) หาก สง. ได้ติดตามความสามารถในการชำระหนี้และลูกหนี้สามารถชำระหนี้ตามเงื่อนไขใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือน หรือ 3 งวด แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า สง. สามารถพิจารณาปรับการจัดชั้นลูกหนี้รายดังกล่าวมาอยู่ในชั้นที่ไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing หรือ stage 1) ได้

2.2 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ที่เป็น NPL (จัดอยู่ในชั้นที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตหรือ stage 3) เช่น การพิจารณาปรับระยะเวลาการชำระหนี้และอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับกระแสเงินสด

---

[1] แนวนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และหลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง เพื่อให้รองรับการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (TFRS 9) ในปี 2563 และแนวทางเลือกในการถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดชั้นลูกหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี

ฝนสว90-คส22402-2562100 2

คส224	วันที่ 2 ต.ค. 2562

จากการประกอบธุรกิจของลูกหนี้ หาก สง. พิจารณาแล้วเห็นว่า ธุรกิจของลูกหนี้สามารถแก้ไขให้กลับมาเป็นปกติได้ สามารถพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) กรณีที่ลูกหนี้ NPL สามารถชำระหนี้ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนหรือ 3 งวด แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า สง. สามารถพิจารณาปรับการจัดชั้นลูกหนี้ ให้ดีขึ้นมาอยู่ในชั้นที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (under-performing หรือ stage 2) ต่อมา ลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ และ สง. มีข้อมูลที่แสดงได้ว่าระดับความเสี่ยงดีขึ้น จนถึงระดับที่ สง. เห็นว่าไม่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต สง. ก็สามารถจัดชั้นลูกหนี้เป็น performing หรือ stage 1 ได้ โดยไม่ต้องรอจนครบ 9 เดือนตามที่กำหนดในแนวทางเลือกในการถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดชั้นลูกหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี

(2) หากในการพิจารณาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ สง. เห็นว่าการให้สินเชื่อประเภทเงินทุนหมุนเวียน (working capital) แก่ลูกหนี้ NPL เพิ่มเติมจะช่วยให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ให้ สง. พิจารณาดำเนินการได้ และ สง. สามารถปรับการจัดชั้นสินเชื่อทั้งหมดให้ดีขึ้นได้ โดยใช้แนวทางการพิจารณาเช่นเดียวกับข้อ 2.2 (1)

2.3 สำหรับแนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Significant Increase in Credit Risk: SICR) ของลูกหนี้นั้น ธปท. ขอเรียนว่า แนวทาง SICR เป็นเพียง guideline และตัวอย่างในการพิจารณาข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้จะมีการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญจนนำไปสู่การพิจารณาปรับชั้นสินทรัพย์ เช่น กรณีลูกหนี้ที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้บ่อยครั้งและเริ่มชำระหนี้ไม่ได้ตามเงื่อนไข เป็นต้น โดย ธปท. กำหนดให้ สง. เป็นผู้กำหนดนโยบายภายในเกี่ยวกับข้อบ่งชี้ดังกล่าว ทั้งนี้ ธปท. ได้ปรับปรุงถ้อยคำในแนวทาง SICR เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกันตามเจตนารมณ์ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ธปท. คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สง. จะดำเนินการให้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตั้งแต่ในระยะที่ลูกหนี้ยังอยู่ในวิสัยที่จะสามารถดำเนินธุรกิจได้ ซึ่งจะช่วยเป็นกันชน (cushion) ต่อแรงกดดันจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจโลก และส่งผลให้ลูกหนี้ที่มีศักยภาพสามารถพลิกฟื้นธุรกิจได้อย่างทันท่วงที

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรไท สันติประภพ)
ผู้ว่าการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (SICR)

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5313, 0 2283 5303
โทรสาร 0 2283 5983

หมายเหตุ [ ] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ ..... ณ .....
[X] ไม่มีการจัดประชุมชี้แจง

สิ่งที่ส่งมาด้วย

<u>แนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (SICR)</u>

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ขอให้สถาบันการเงิน (สง.) แต่ละแห่งกำหนดนโยบายภายในเกี่ยวกับแนวทางการพิจารณาจัดชั้นสินทรัพย์และภาระผูกพันทางการเงินที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Significant Increase in Credit Risk: SICR) นั้น

เพื่อให้แนวนโยบายของแต่ละ สง. สอดคล้องกับประกาศของ ธปท. และข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ธปท. จึงได้จัดทำแนวทาง SICR ที่เป็น guideline พร้อมตัวอย่างในการพิจารณาข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้จะมีการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญจนนำไปสู่การพิจารณาปรับชั้นสินทรัพย์ ดังนี้

<u>ข้อบ่งชี้ (indicators)</u>

(1) นโยบายของ สง. <u>ควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาข้อบ่งชี้</u> (indicators) ที่จะส่งผลต่อการลดลงของความสามารถในการชำระหนี้หรือการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญ โดยตามแนวทางสากลควรพิจารณาข้อบ่งชี้ 2 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) ด้านการค้างชำระ และ 2) ด้านฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการชำระหนี้ ซึ่งครอบคลุมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วและอาจเกิดขึ้นในอนาคต

(2) หากข้อบ่งชี้ที่กำหนดตามนโยบายของ สง. ส่งสัญญาณเตือน <u>สง. ควรวิเคราะห์และทบทวน</u>เพื่อพิจารณาผลที่มีต่อการลดลงของความสามารถในการชำระหนี้หรือการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญและพิจารณาปรับชั้นสินทรัพย์จาก Stage 1 (performing) เป็น Stage 2 (under-performing) ทั้งนี้หากพิจารณาแล้วคงการจัดชั้นเดิม สง. ควรมีหลักฐานประกอบการพิจารณาไว้

(3) <u>ตัวอย่างข้อบ่งชี้</u>ที่ สง. อาจนำมาใช้พิจารณา ได้แก่[1/]

(3.1) ข้อบ่งชี้ด้านการค้างชำระ

(3.1.1) ลูกหนี้มีหนี้ที่ด้อยค่าด้านเครดิต (non-performing) ที่สถาบันการเงินอื่น ตามรอบระยะเวลาการทบทวนวงเงินหรือการอนุมัติวงเงินใหม่ของ สง. หรือเมื่อทราบจากแหล่งข้อมูลอื่น

(3.1.2) ลูกหนี้ผิดนัดชำระสินเชื่อประเภทอื่นของ สง. มาแล้วเกินกว่า 30 วัน โดยให้คำนึงถึงความเกี่ยวเนื่องของกระแสเงินสดรับของแต่ละบัญชีของลูกหนี้

(3.1.3) ลูกหนี้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้บ่อยครั้ง เช่น มากกว่า 2 ครั้งในรอบระยะเวลา 1 ปี และเริ่มชำระหนี้ไม่ได้ตามเงื่อนไข

(3.2) ข้อบ่งชี้ด้านฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและการชำระหนี้

(3.2.1) ฐานะการเงินหรือผลประกอบการของลูกหนี้มีแนวโน้มเสื่อมถอยลงอย่างชัดเจน จนมีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ หรือกระทบต่อประมาณการกระแสเงินสดจากการดำเนินงานสำหรับการชำระหนี้ไม่เพียงพอ

(3.2.2) ลูกหนี้มีการผิดเงื่อนไขสัญญา (breach covenant) หรือ สง. มีการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ เช่น D/E Ratio หรือ Debt Service Coverage Ratio ให้แก่ลูกหนี้

(3.2.3) อันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของลูกหนี้ตาม Internal Rating ของ สง. ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

(3.2.4) ลูกหนี้ถูกดำเนินคดีอยู่ในชั้นศาล หรือเคยถูกตัดสินว่ามีความผิดในธุรกิจที่ผิดกฎหมาย โดยอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจในอนาคต หรือจำนวนทุนทรัพย์ที่ฟ้องมีผลต่อฐานะการเงินอย่างมีนัยสำคัญ

(3.2.5) ลูกหนี้มีการขยายระยะเวลาชำระคืนสินเชื่อ Trade Finance เช่น Trust Receipt (T/R) Packing Credit (P/C) เป็นต้น รวมทั้งตั๋ว P/N โดยเกิดจากปัญหาสภาพคล่องจากการดำเนินธุรกิจ

หมายเหตุ

[1/] สง. อาจกำหนดข้อบ่งชี้ที่แตกต่างหรือเพิ่มเติมจากตัวอย่างเหล่านี้ได้